Directie

Gemeente Amsterdam
Gemeenteraad

Raadscommissie

Datum raadscommissie

1 november 2018

Onderwerp

- Brief raad “Sluitingenbeleid bij geweld van buitenaf”;

- Brief burgemeester nav incidenten Johan Huizingalaan;
- Beantwoording nadere schriftelijke vragen van lid Poot inzake een explosie b j winkelcentrum Kameleon in Zuidoost.

Incidenten van geweld van buitenaf:

- De laatste drie jaar hebben er verschillende incidenten met handgranaten en beschietingen plaatsgevonden gericht op ondernemingen. ~~.~~ Gemakshalve zijn de coffeeshops, woningen en redacties (Panorama en de Telegraaf) hierbij niet meegenomen:
- In 2016 zijn er vier zaken gesloten na geweld van buitenaf: Club ABE (beschieting, Club One 45 (beschieting), Fayrouz(hoofd voor de deur), Greenhouse Kitchen (waarschijnlijk voor naastgelegen coffeeshop bedoeld).
- In 2017 waren dat er drie: Mossel en Gin (beschieting op het pand, niet gesloten, vr jwillig 2 weken dicht), In the City (handgranaat), Club ABE (handgranaat).
- In 2018 zijn er 22 incidenten geweest (incl vuurwerkbommen): 2 x Suzy Wong (handgranaat), 2x Jan Evertsenstraat (handgranaat), makelaarskantoor COD (beschieting), stichting in nieuw-west, sl jterij Zuidoost (handgranaat afgegaan), slagerij Van Woustraat (beschieting), 4 x Johan Huizingalaan (beschieting en handgranaten), Frietkraam Voetboogsteeg (handgranaat) Snackbar Eerste Oosterparkstraat (beschieting), Febo (beschieting, Fysiotherapiepraktijk (handgranaat), Hotel in Zuid (handgranaat), garagebedr jf Zuidoost (handgranaat) en een Surinaams restaurant in Zuidoost (handgranaat).
- Ook ~~hebben~~ zijn er de afgelopen maand een tweetal incidenten met vuurwerkbommen geweest bij panden.
- Van deze 22 z jn tot nu toe 10 zaken gesloten. *(NB. U moet nog geadviseerd worden over de laatste drie incidenten)*
- Vooral de laatste 3 maanden zijn er veel incidenten geweest, namelijk 10.
- Conclusie: in korte tijd zijn er fors meer incidenten met handgranaten en beschietingen geweest. Het gaat hierbij niet alleen om horecazaken, maar ook om winkels en andere bedrijfspanden.
- Er zijn geen slachtoffers gevallen (behalve een buschauffeur die gehoorschade heeft opgelopen en de liquidatie(pogingen).
- Er zijn geen verdachten aangehouden (behalve de schutter bij In the City);
- De modus operandi lijkt in veel gevallen erg op e kaar: het incident vindt plaats in de nachtelijke uren, als er niemand in de zaak aanwezig is. Het doel lijkt dus niet te zijn om slachtoffers te maken.
- Niet duidel jk is welke motieven er achter de incidenten te zitten. De opsporingsonderzoeken hebben hier nog geen duidelijk over gegeven. Naar alle waarsch jnlijkheid zijn de motieven divers (afgeven van een waarschuwing, copycat, gekrenkte klant die geweigerd is etc.).
- ~~Er zou sprake kunnen zijn van misbruik beleid, maar lijkt in de meeste gevallen~~

~~niet erg waarschijnlijk, maar dit valt ook niet uit te sluiten. In ieder geval kan Op dit moment niet de conclusie worden getrokken dat het niet sluiten van pandon het aantal incidenten laat afnemen; een duidelijk causaal verband tussen het beleid en de incidenten is niet waarneembaar.~~

- Niet alleen in Amsterdam vinden dergelijke incidenten plaats. Verschillende steden hebben met dit fenomeen te maken. Hierover heeft de minister ook Tweede Kamervragen beantwoord. Op 14 november is er een AO waar dit onderwerp aan de orde komt.

Input reactie sluitingenbeleid:

- Tot voor kort was de lijn om na het aantreffen van een handgranaat of een beschieting in beginsel tot sluiting voor onbepaalde tijd over te gaan.
- Na een reeks beschietingen van coffeeshops is in 2016 het sluitingenbeleid voor coffeeshops opgeschort, omdat ~~daarbij~~ gelet op de specifieke omstandigheden daarbij er aanwijzingen waren ~~niet kon worden uitgesloten~~ dat er misbruik van het beleid werd gemaakt. Dit speelde op dat moment niet bij andere type horecagelegenheden. ~~-~~

Na een aantal incidenten bij andere zaken – waarop een sluiting volgde - (werd door ondernemers (o.a. KHN) en in de media kwam op nieuw de vraag over misbru k van beleid aan de orde.

- B j de reeks incidenten met handgranaten en beschietingen bij andere zaken (dan coffeeshops) kan op dit moment niet de conclusie worden getrokken dat er misbru k van het beleid wordt werd gemaakt. Het gaat hierb j om heel verschillende types zaken (van bedrijfspanden tot horeca, maar ook om woningen waar geweld op wordt gebruikt). Ook lijken de motieven die daaraan ten grondslag liggen heel verschillend~~e~~ te zijn.
- U heeft b~~B~~esloten is om niet meer automatisch na een incident, waarbij er geweld van buitenaf wordt gebruikt, een pand te sluiten.
- Per geval wordt op dit moment gekeken of een sluiting noodzakelijk is.
- Hierbij wordt als eerste gekeken naar de impact van het incident op de openbare orde, de veiligheid van omwonenden en omstanders en de kans op herhaling; het ~~algemeen~~ openbare orde en veiligheidsbelang ~~gaat altijd voor~~weegt daarin zwaar.
- Ten slotte wordt ook gekeken naar de nadelen die een sluiting voor ondernemers oplevert.
- B j het besluit om tot sluiting over te gaan staat de openbare orde dus altijd voorop, maar is er ook (meer) oog voor de proportionaliteit van de maatregel.
- Mocht (in bepaalde gevallen) echter wel sprake zijn van misbruik van het beleid, dan wordt door de nieuwe lijn de prikkel om een handgranaat neer te leggen of een pand te beschieten weggenomen, doordat niet op voorhand duidelijk is dat het pand gesloten zal worden. Echter ook sinds de nieuwe lijn, worden we nog steeds geconfronteerd met (handgranaat)incidenten.

Input reactie nav brief Johan Huizingalaan:

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Lettertype: Vet

Met opmaak: Inspringing: Links: 0 cm

- Op 7 september was nogmaals een pand beschoten in de Johan Huizingalaan, niet ver van de eerdere aanslagen. Daarna is het rustig gebleven.
- Er is de afgelopen maanden extra Toezicht en handhaving ingezet.
- Een bedr jf dat doelwit was van de aanslag op 14 augustus (schoonmaakbedrijf HBS) komt niet meer terug. Er wordt met de eigenaar, corporatie Eigen Haard gesproken over een goede nieuwe invulling (het door BM gesloten pand mag nu voor verbouwingswerkzaamheden worden betreden).
- Het cameratoezicht lijkt te hebben b jgedragen aan de objectieve veiligheid (weinig incidenten geregistreerd), maar zeker aan de subjectieve gevoelens b j de bevolking.
- In het deel van de JHL en omringende gebied (Sierplein) wordt door stadsdeel en politie ingezet op veiligheidstrainingen ondernemers en er is een gebiedsgerichte aanpak ondermijning in de maak gericht op bevorderen van bonafide vastgoedbezit en ondernemingen in het gebied.

Input schriftelijke vragen nav explosie winkelcentrum Kameleon:
Gaat [redacted] aanvullen!

Opschorten sluitingenbeleid bij reguliere horeca (anders dan coffeeshops)?

- Op 24 augustus 2017 is club ABE voor onbepaalde tijd gesloten nadat er een handgranaat in de portiek van de club is aangetroffen.
- Club ABE heeft o.a. in de media aangegeven zich slachtoffer te voelen en zijn van mening dat het beleid van de burgemeester misbruikt wordt omdat men weet dat in dit soort gevallen een zaak wordt gesloten;
- Zij hebben destijds aangegeven dat ze net als de coffeeshop een week vr jwillig dicht wilden gaan en verzocht om daarna weer open te mogen.
- Raadsleden hebben aangegeven vragen te stellen over of de opschorting zoals die geldt b j coffeeshop niet ook bij reguliere horeca toegepast moet worden.
- B j Koninklijke Horeca Nederland zijn vanuit branche signalen binnengekomen dat ondernemers zich zorgen maken dat zij ook gedwongen moeten sluitingen, omdat er geweld wordt gebru kt op hun zaak; bijv. door bezoekers die bij de deur zijn geweigerd.

Input reactie

- Advies is aan te geven dat het hier een ander soort situatie betreft dan bij de coffeeshops. Het betreft een ander type branche (niet te maken met achterdeur). En b j coffeeshops was de toename van beschietingen in zeer korte tijd aanleiding voor de opschorting van het beleid. Dat is hier niet aan de orde.
- Er is (op dit moment) geen aanleiding om te veronderstellen dat er handgranaten in de portiek van horecazaken worden gelegd om zodoende een sluiting van de zaak te bewerkstelligen.
- Daar komt bij dat het tweede incident (en sluiting) bij club ABE betreft.
- Daarnaast is er ook onlangs nog een ernstig incident geweest b j Club Abe: een portier is zwaar mishandeld en meubilair op het VIP-gedeelte is toegetakeld.
- De politie is op dit moment nog bezig met het onderzoek en over aanleiding van het incident valt op dit moment nog weinig te zeggen.
- Eventueel kunt u toezeggen de notitie met actualisatie van het sluitingenbeleid ~~(en dus de bestendige bestuurspraktijk)~~ te agenderen voor de commissie AZ.

Achtergrondinformatie

- Er hebben zich de afgelopen twee jaar v jf geweldincidenten gericht *op* horecazaken (anders dan coffeeshops) voorgedaan, waarbij twee keer bij Club Abe:
  - Beschieting januari 2016 van Club Abe.
  - Handgranaat op 24 augustus 2017 b j Club Abe;
  - Beschieting in januari 2017 restaurant Mossel & Gin (gelegen in het Westerpark);
  - Handgranaat in maart 2017 op de deurmat van café In The City (Kleine Gartmanplatsoen).
  - Beschieting op beveiligers van Club one45 (Arenaboulevard) op 28 maart 2016.
- Politie doet onderzoek naar deze incidenten, maar het is (nog) niet duidel jk wat het motief is geweest.

- Enkele dagen na de sluiting van Club ABE heeft een persoon die geweigerd was bij een club geroepen dat hij een handgranaat voor de deur ging leggen zodat deze club ook dicht zou moeten. Deze informatie is afkomstig van KHN.
- De voorzieningenrechter heeft uitspraak gedaan over het verzoek van Club ABE om hangende bezwaar de zaak weer te heropenen. Dit is door de voorzieningenrechter afgewezen.

Actualisatie van het sluitingenbeleid

- Vorige week heeft u in gesprekken met raadsleden aangegeven dat u het sluitingenbeleid op korte termijn wilt delen met de raad.
- De notitie van het sluitingen- en heropeningsbeleid dateert uit 2005. Deze notitie is geactualiseerd en geeft de bestendige bestuursprakt jk weer.
- In maart 2017 is met ~~u~~ de toenmalige burgemeester afgesproken dat we deze notitie voortaan als bijlage zouden voegen bij de notitie uit 2005.
- Indien er naar gevraagd wordt, b jvoorbeeld door belanghebbenden, advocaten en rechters maar ook door de pers, wordt deze notitie verstrekt.
- De notitie is niet actief openbaar gemaakt en dus niet gepubliceerd in het gemeenteblad.
- In de actualisatie is aangegeven dat indien er zich feiten en omstandigheden voordoen die de vrees wettigen dat het geopend blijven van de inrichting ernstig gevaar oplevert voor de openbare orde de burgemeester de zaak kan sluiten. Hierbij geldt het beleidsuitgangspunt dat indien kan worden uitgesloten dat het incident op enige wijze verband houdt met de wijze bedr jfsvoering er in beginsel van sluiting kan worden afgezien.

Met opmerkingen [PJ1]: Moeten we niet aangeven dat v nog bekijken in hoeverre deze notitie nog aanpassing beho naar aanleiding van recente ontwikkelingen (maatwerk bij sluiting is nog geen onderdeel bijvoorbeeld).

Eerstvolgende bespreekmoment met commissie/ raad

Svp data vermelden

Behandelend ambtenaar

Naam: [redacted] toestelnummer: [redacted]